

II GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 1

1. Quan điểm biên soạn

SGK *Âm nhạc 1* bám sát Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc năm 2018, được xây dựng thành các chủ đề, đảm bảo những nguyên tắc cơ bản sau:

- Nội dung SGK *Âm nhạc 1* giúp HS làm quen với kiến thức âm nhạc phổ thông, sự đa dạng của âm nhạc thế giới và Việt Nam. Các yêu cầu về cảm thụ, các yếu tố, khái niệm cơ bản của âm nhạc luôn được tích hợp trong nội dung bài hát và các nội dung khác của chủ đề.
- Các chủ đề được triển khai dưới dạng các hoạt động theo một cấu trúc thống nhất. Những câu lệnh thể hiện được các yêu cầu mà HS cần phải thực hiện. Vì vậy, SGK không chỉ giúp HS và GV thực hiện hoạt động dạy học mà còn định hướng cho cha mẹ đồng hành giúp HS học tập.
- Bảo đảm thời lượng thực hiện chương trình cho HS tiểu học theo khung Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc của Bộ Giáo dục và Đào tạo cho các nội dung như: Hát, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Nghe nhạc, Thường thức âm nhạc.
- Nội dung dạy học trong sách là một quy trình (yêu cầu) hướng dẫn mẫu và có độ mở để HS có thể tự sáng tạo. GV có vai trò kiểm soát quá trình thực hành của cả lớp, cũng như hỗ trợ từng HS trên tinh thần thừa nhận, tôn trọng sự khác biệt của mỗi cá nhân.

2. Cấu trúc nội dung

a) Những điểm mới về cấu trúc, nội dung sách

Nội dung của sách được mở rộng, bao gồm: Hát, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Nghe nhạc, Thường thức âm nhạc nhằm tạo điều kiện cho HS được tiếp cận và cảm thụ đầy đủ các mạch nội dung của môn học ngay từ lớp đầu tiên của cấp Tiểu học. Việc triển khai, lồng ghép các mạch nội dung thông qua các phương pháp, hình thức học tập linh hoạt, đa dạng sẽ giúp HS trải nghiệm, khám phá, thể hiện các hình tượng âm nhạc theo cách hiểu, cảm nhận rất hồn nhiên, phù hợp với đặc điểm tâm lý, khả năng nhận thức và thực hành âm nhạc của độ tuổi mà không gò ép vào việc học bài hát, đọc nhạc,... một cách khô cứng.

- Sách bao gồm 8 chủ đề có tính hệ thống. Các chủ đề được trình bày theo một cấu trúc xác định với các nội dung có sự gắn kết logic, thể hiện rõ các hoạt động, nhiệm vụ và yêu cầu cần đạt của HS; trong đó, Hát luôn là nội dung mở và Vận dụng – Sáng tạo luôn là nội dung kết ở mỗi chủ đề.
- Ngoài các nội dung của môn Âm nhạc, ở mỗi chủ đề đều có sự tích hợp, lồng ghép

ở mức độ ít nhiều với kiến thức cơ bản, đơn giản của một số môn học khác như: Mỹ thuật, Tự nhiên và Xã hội, Đạo đức, Tiếng Việt, Toán,...

- Tên và nội dung các chủ đề của SGK tương ứng với SGK Âm nhạc 1, gắn với những sự kiện, mốc thời gian trong năm. Mỗi chủ đề đều bao gồm các hoạt động cụ thể, trình bày theo một cấu trúc xác định. Các kiến thức lí thuyết, yêu cầu, bài tập thực hành, không gian và tình huống học tập được trình bày qua bản nhạc hình tượng, hình ảnh sinh động, hấp dẫn, phù hợp với đặc điểm tâm lí và nhận thức của HS lớp 1.
- Thông qua các phương pháp, hình thức triển khai nội dung học tập và yêu cầu về kiểm tra đánh giá, HS sẽ có cơ hội lựa chọn một trong những nội dung đã được học để thể hiện khả năng âm nhạc, hiểu biết theo sở trường, ý thích và năng lực của từng cá nhân. Vì vậy, những điểm mới của sách sẽ tạo nên sự hứng thú, yêu thích, say mê với môn học, đồng thời cũng giúp HS hình thành, phát triển các phẩm chất năng lực âm nhạc và năng lực chung.

b) Bố cục nội dung các chủ đề

Sách gồm 8 chủ đề/ 2 học kì/ 35 tiết, trong đó bao gồm 1 tiết đánh giá cuối học kì I và 2 tiết đánh giá cuối năm, cụ thể như sau:

Chủ đề 1: Âm thanh kì diệu (4 tiết)

- Hát: Vào rừng hoa (Việt Anh)
- Thường thức âm nhạc: Câu chuyện “Âm thanh kì diệu”
- Đọc nhạc: Bậc thang Đô – Rê – Mi
- Vận dụng – Sáng tạo: To – Nhỏ (Thể hiện giọng nói to – nhỏ; Trò chơi: “Đọc to – đọc nhỏ”; Đọc nhạc và thể hiện to – nhỏ theo ý thích).

Chủ đề 2: Việt Nam yêu thương (4 tiết)

- Hát: Tổ quốc ta (Mộng Lân)
- Nhạc cụ: Trống con (Giới thiệu trống con; Gõ theo hình tiết tấu; Gõ đệm cho bài hát *Tổ quốc ta*)
- Nghe nhạc: Bài hát Quốc ca (Văn Cao)
- Vận dụng – Sáng tạo: Cao – Thấp (Nghe và nhắc lại âm thanh bằng âm “la”; Nghe và phân biệt âm thanh cao – thấp; Nghe nhạc và vận động theo ý thích).

Chủ đề 3: Mái trường thân yêu (4 tiết)

- Hát: *Lớp Một thân yêu* (Bùi Anh Tấn)
- Đọc nhạc: Bản nhạc Đô – Rê – Mi
- Nghe nhạc: Bài hát *Những bông hoa những bài ca* (Hoàng Long)
- Vận dụng – Sáng tạo: To – Nhỏ, Cao – Thấp (Đọc to – nhỏ, cao – thấp câu nhạc; Nghe và vỗ tay to – nhỏ theo hình tiết tấu; Nghe nhạc và vận động theo ý thích).

Chủ đề 4: Vòng tay bè bạn (5 tiết), trong đó có 1 tiết Ôn tập và 1 tiết Đánh giá cuối học kì I

- Hát: *Chào người bạn mới đến* (Lương Bằng Vinh)
- Nhạc cụ: Trống con (Gõ đệm theo hình tiết tấu; Gõ đệm cho bài hát *Chào người bạn mới đến*)
- Thường thức âm nhạc: Trống cái (Giới thiệu trống cái; Gõ và đọc theo hình tiết tấu)
- Nghe nhạc: *Vũ khúc thiên nga* (Trích vở ba lê *Hồ thiên nga* – Pi-ốt I-lich Trai-cốp-xki)
- Ôn tập cuối học kì I:
  - + Trò chơi: “Vũ điệu âm thanh”
  - + Gõ theo mẫu tiết tấu (mẫu 1 + 2)
  - + Xem tranh và kể lại tên các bài hát ở các chủ đề đã học.
- Ôn tập các bài hát, bài đọc nhạc ở học kì I với các hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca kết hợp gõ đệm bằng các nhạc cụ đã học hoặc vận động theo nhịp điệu
- Nội dung đánh giá cuối học kì I.

Yêu cầu đánh giá: HS lựa chọn một nội dung yêu thích trong những nội dung ôn tập để trình bày, thể hiện một cách tự tin, hiệu quả nhất.

Chủ đề 5: Nhịp điệu mùa xuân (4 tiết)

- Hát: *Xúc xắc xúc xẻ* (Nhạc: Nguyễn Ngọc Thiện, lời: Phong theo đồng dao)
- Đọc nhạc: Những người bạn của Đô – Rê – Mi
- Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Vồn-gang A-ma-đốt Mô-da (Câu chuyện “Thần đồng âm nhạc Mô-da”; Nghe bài hát *Khát vọng mùa xuân*)
- Vận dụng – Sáng tạo: Dài – Ngắn (Nghe và nhắc lại âm thanh; Đọc và thể hiện các âm thanh theo hình; Trò chơi: “Ai hát dài hơn?”).

Chủ đề 6: Về miền dân ca (4 tiết)

- Hát: *Gà gáy* (Dân ca Cống Khao, lời mới: Huy Trân)
- Thường thức âm nhạc: “Câu chuyện về thanh phách”
- Nhạc cụ: Thanh phách (Giới thiệu thanh phách; Gõ theo hình tiết tấu; Gõ đệm cho bài hát *Gà gáy*)
- Nghe nhạc: Bài hát *Lí cây bông* (Dân ca Nam Bộ)
- Vận dụng – Sáng tạo: Dài – Ngắn (Trò chơi: “Hãy là chú gà trống siêng năng”; Nghe nhạc và vận động cùng Pha – Son).

Chủ đề 7: Gia đình (4 tiết)

- Hát: *Cây gia đình* (Nhạc: Quỳnh Hợp, lời thơ: Nguyễn Thị Mai)
- Đọc nhạc: Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son

- Nghe nhạc: Bài hát *Con chim vành khuyên* (Hoàng Vân)
- Vận dụng – Sáng tạo: Góc âm nhạc (Trò chơi: “Sắm vai”; Nghe nhạc, hát và vận động theo ý thích; Trò chơi: Ban nhạc “Những người bạn”).

Chủ đề 8: Vui đón hè (6 tiết) trong đó có 2 tiết Ôn tập và 2 tiết Đánh giá cuối năm

- Hát: *Ngôi sao lấp lánh* (Nhạc nước ngoài, lời Việt: Thanh Văn sưu tầm và biên soạn)
- Nhạc cụ: Trai-en-gô (triangle) (Giới thiệu trai-en-gô (triangle); Gõ đệm theo hình tiết tấu; Gõ đệm cho bài hát *Ngôi sao lấp lánh*)
- Ôn tập cuối năm:
  - + Gõ theo mẫu tiết tấu (mẫu 1 + 2)
  - + Ôn tập đọc nhạc: Hát cùng Đô – Rê – Mi – Pha – Son kết hợp đọc to – đọc nhỏ
  - + Xem tranh và kể lại tên bài hát ở các chủ đề đã học.
  - + Ôn tập các bài hát đã học ở học kì II với các hình thức đồng ca/ tốp ca/ song ca/ đơn ca kết hợp gõ đệm bằng các nhạc cụ đã học hoặc vận động theo nhịp điệu.
- Nội dung đánh giá cuối năm.

Yêu cầu đánh giá: HS được lựa chọn một nội dung yêu thích trong những nội dung ôn tập để trình bày, thể hiện một cách tự tin, hiệu quả nhất.

c) Yêu cầu cần đạt theo khung năng lực

Để đánh giá mức độ nhận thức và khả năng thể hiện âm nhạc của HS, GV căn cứ theo 3 mức độ sau đây:

- + *Biết:* Gọi được tên hình thức biểu diễn, kể được tên một số nhạc sĩ tiêu biểu, liệt kê được một số loại nhạc cụ, thuộc lời ca; nhận biết các nốt nhạc.
- + *Hiểu:* Mô tả được động tác chơi nhạc cụ, nhắc lại được nội dung bài hát, bước đầu hát đúng được tính chất âm nhạc, đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc,...
- + *Vận dụng – Sáng tạo:* Biểu diễn được các tiết mục âm nhạc; điều chỉnh được giọng hát để tạo nên sự hài hoà; thực hiện được hoạt động âm nhạc phù hợp với lứa tuổi; có ý tưởng sáng tạo trong học tập, trình diễn và thực hiện cùng nhóm; bước đầu nhận xét được kĩ năng thể hiện âm nhạc của bản thân và bạn bè.